

Gaal Gaszton (*gyulai*), országgyűlési képviselő. 1868 nov. 30-án született Székesfehérváron. Szülővárosában végezte középiskoláit, Keszthelyen a gazdasági akadémiát.

1890-ben a mezőhegyesi állami gazdaságban gyakornok lett, majd nagybátyja balatonlellel gazdaságát vezette. A gazdálkodás mellett Hermann Ottónál ornithologiai tanulmányokat is vég-

zett s 1894-ben tiszteletbeli állást vállalt a magyar ornithologiai központban. 1900-ban ezt az állást végleg a gazdálkodással cserélte fel. Számos ornithologiai és közgazdasági cikke jelent meg a lapokban. 1902 óta balatonboglári családi birtokán gazdálkodik. A nemzeti ellenállás idején tagja volt a passzív rezisztenciát vezető megyei intéző-bizottságnak, 1906-ban pedig a lengyeltóti kerület függetlenségi és 48-as programmal egyhangulag megválasztotta országgyűlési képviselővé. 1908-ban a kvóta felemelése miatt lemondott mandátumáról, a kerület azonban az időközi választáson is egyhangulag megválasztotta. Az 1910-iki választásokon nem lépett fel, de továbbra is vezető szerepet vitt a megyei politikában. A forradalom idején bucsut vett a politikától s amikor a kommunisták birtokát állami üzemnek nyilvánították, de birtokának kezelésével megkínálták, visszautasította a termelőbiztosi állást s a neki meghagyott 4 holdas konyhakertben kertészkedett. 1919 májusában a kommunisták elől menekülnie kellett és Zalában bujdosott. A Friedrich-kormány 1919 szeptemberében Somogy, Tolna és Baranya vármegye területére kerületi kormánybiztosnak nevezte ki s később a somogy megyei főispáni hivatal vezetését is ő látta el. 1920 januárjában lemondott tisztségéről s kisgazdapárti programmal egyhangu

választás alapján régi kerületének nemzetgyűlési képviselője lett. 1921 július 30-án Rakovszky Istvánnak, a nemzetgyűlés elnökének lemondása után a Ház öt választotta meg egyhangulag a nemzetgyűlés elnökévé. 1922 január 20-án a nemzetgyűlés termében összeszólalkozott Beniczky Ödönnel, aminek következtében lemondott elnöki tisztségéről és Beniczkyvel megverekedett. A nemzetgyűlés azonban január 20-án újból megválasztotta elnökének. Mint ilyen, az első nemzetgyűlés végén a választójog körül támadt ellentétek elsimitásán fáradozott s mivel kilátás volt a megegyezésre, február 15-én a Ház óráit is megállíttatta a választójogi javaslat letárgyalásának lehetővé tétele érdekében. A második nemzetgyűlésben ugyancsak a lengyeltóti kerületet képviselte egyhangu mandátummal, az egységes párt programjával. Az új nemzetgyűlés is elnökévé választotta, de 1922 aug. 8-án a földadójavaslat miatt kilépett a kormánypártból és leköszönt az elnöki méltóságról is. Mint pártönkivüli ellenzéki, különösen a kormány pénzügyi és adópolitikáját bírálta és több ízben keltett feltűnést élelhangu felszólalásaival. Az 1926 április 27-én megalakult agrárpárt elnöke lett. Az országgyűlési választáson a lengyeltóti kerület választotta meg ismét képviselőjévé.

Gaal Jenő (*gávai*), volt főrendiházi tag. 1846 szept. 14-én született Gerendáson, Békésmegyében. A bécsi és budapesti egyetemeken folytatott tanulmányai után az aradi kereskedelmi és iparkamarához került, később pedig az Aradmegyei Gazdasági Egyesület elnöke lett. 1878-tól 1893-ig országgyűlési képviselő volt, azután a kereskedelmi miniszteriumban, mint miniszteri tanácsos átvette az iparfejlesztési és külkereskedelmi főosztály vezetését. A következő évben a budapesti műegyetem a nemzetgazdasági tanzsékre hívta meg. Nagy tudományos munkássága elismeréseképpen a Ma-

gyar Tudományos Akadémia rendes tagjává választotta s 1908-ban a magyar országgyűlés főrendiházának tagjává is kinevezte a király. 1903 óta állandó képviselője volt a magyar kormánynak a Nemzetközi Törvényes Munkásvédelmi Egyesületben. 1916-ban vonult nyugalomba, 1922-ben pedig a közgazdaságtudományok tiszteletbeli doktorává avatták.

Gaál Endre dr., országgyűlési képviselő, volt államtitkár. 1878-ban született a szatmármegyei Tiszabecsen. Középiskoláit Sárospatakon végezte, majd

a budapesti egyetemen szerzett gyógyszerész- és vegyész-doktori diplomát. Szatmármegyei földbirtokos s mint ilyen, hosszú évek óta élénk részt vesz a megyei közéletben. A gyógyszerész társadalmi

életében is régóta vezetőserepet tölt be. Elnöke a Magyar Gyógyszerész Egyesületnek. Ismert műgyűjtő és művészpártoló. A néhai nagyatádi Szabó István-féle kizsugapártnak kezdettől fogva tagja. Az első nemzetgyűlésben a fehérgyarmati kerületet képviselte. A kormányzó 1920 októberében a népjóléti és munkaügyi miniszterium államtitkárává nevezte ki és ebben az állásában maradt az első Bethlen-kormány megalakulásáig (1921). A második nemzetgyűlésen régi kerületét képviselte s az országgyűlési képviselő-választáskor harmadszor is elnyerte a fehérgyarmati kerület mandátumát.

Gaál Mihály dr., (*dancsházai*), országgyűlési képviselő. 1880 okt. 27-én született Hajduböszörményben. A budapesti tudományegyetemen szerzett orvosi diplomát s

mint orvos előbb több budapesti klinikán működött, utóbb a nagyváradi bábaképző intézet tanársegédje lett. Hajduszo-boszló 1909-ben választotta meg tiszti főorvosává, majd 1914-ben a városi kórház igazgató or-

vosává. A háboru után a katonaságtól hazatérve, hajduböszörményi birtokán gazdálkodott, de mint megyei tiszti főorvos tovább is folytatta orvosi gyakorlatát. Az 1926. évi képviselőválasztáskor a hajduböszörményi kerület mandátumát nyerte el egységspárti programmal.

Gaár Vilmos dr., a felsőház tagja. 1862-ben született Győrszigeten. Középiskolai és jogi tanulmányai elvégzése után 1888-ban ügyvédi pályára lépett.

Hat évig folytatott ügyvédi gyakorlatot Sopronban és ez idő alatt szerkesztője volt a Sopron című hetilapnak is, emellett pedig jogot és közgazdaságtant tanított az ottani kereskedelmi iskolában. Egyik alapítója volt a Dunántuli Dalosszövetségnek.

Már ügyvéd korában számos jogi dolgozata jelent meg. 1894-ben a bíróság szolgálatába lépett át s egy évig működött mint albiró. Ekkor berendelték az igazságügyminisztériumba, ahol segédtitkári minőségben dolgozott. 1900-ban bíró lett a budapesti törvényszéken s folytatta szakirodalmi munkásságát a biztosításról szóló nagyobb monografiával. 1907-ben ítélőtáblai bíróvá nevezték ki. 1911-ben nagy, háromkötetes munkában írta meg a polgári perrendtartás kommentárját. A Magyar Jogászegylet már 1902-ben igazgató-választmányi tagjává választotta, 1908-ban pedig a budapesti ügyvédvizsgáló-bizottság tagja lett. Utóbbi tisztségét nyugdíjaztatásáig viselte. 1912-ben a főváros IV. kerülete megválasztotta a törvényhatósági bizottság tagjává s annak ma is tagja. 1914-ben kuriai bíróvá nevezték ki. Első ízben tagja a törvényhozásnak. A székesfőváros törvényhatósági bizottsága küldötte be a felsőházba.

Gajári Ödön (*miskei és öregcsertői*), volt főrendiházi tag. 1852 szept. 10-én született Révkomáromban. Középiskoláit Kalocsán, a jogot Budapesten és Pécsen végezte. 1874-ben, alig 22 éves korában, Kalocsa főjegyzőjévé választották. 1884-ben Dunapataj mandátumát nyerte el szabadelpárti programmal. 1901-ig volt a Ház tagja s

ez idő alatt igen nagy szerepet játszott a politikában. Számos nagy csatát vívott meg a Házban, amelynek folytatása sokszor párba jött. Az ő egyik frappáns beszéde következtében érték el azt a nagy nemzeti vívmányt, amelyet egy „és“ szócska jelentett, mert ettől kezdve szerepelt törvényesen ez a kifejezés: cs. „és“ kir. Visy halála után átvette a „Nemzet“ szerkesztését, majd 1903-ban megalapította Az Ujságot. 1916-ban nevezte ki a király a főrendiház tagjává. Tisza Istvánnak lelkes híve volt és szűkebb baráti köréhez tartozott. Hires gazda volt, aki Kecel faluban, a teljesen homokos területen megteremtette az első mintaszőlőgazdaságot. Meghalt Budapesten 1919 aug. 9-én.

Gajzágó László dr., rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter. 1883 aug. 1-én született Karcagon. Érettségit Debrecenben tett, egyetemet Budapesten,

Kolozsvárott, Aix-Marseilleben, Párisban, Rómában és Berlinben hallgatott. A budapesti egyetemen avatták sub auspiciis regis az állam- és jogtudományok doktorává. Azután megszerezte az ügyvédi diplomát is. 1912-ben ki-

nevezték Konstantinápolyba a cs. és kir. konzuli főtörvényszék elnöki titkárává, 1919-ben a magyar külügyminisztérium szolgálatába lépett át s előbb a Fegyverszüneti Bizottság tagja, később pedig a külügyminisztérium politikai osztálya részéről összekötő volt a szövetséges és főhatalmaknak Budapesten székelő tábornoki bizottsága mellett. 1920-ban már a külügyminisztérium politikai osztályának referense. E minőségben résztvett 1922-ben a génuai konferencián és azóta a Népszövetségél többször volt egy tanácsban, mint a közgyűlésen kormányképviselő, vagy helyettes megbízott, 1927-ben érdemei elismeréséül megkapta a rendkívüli követ és meghatalmazott miniszteri címet, egyszersmind állandó kormányképviselő lett főkormány megbízotti címmel és kormánybiztosi hatáskörrel a trianoni békeszerződés alapján működő egyes döntőbíróóságok mellett. A nem-

zetközi sajtóban, mint a Trianon elleni propaganda egyik főirányítója nagy elismerést vívott ki magának. A román-magyar döntőbíróóság előtt ő vezette a magyar állampolgárok agrárügyeit, majd ez ügyekben főmegbízott volt 1927 márciusban és júniusban a Népszövetség tanácsa előtt s ez év májusában, mint fő-tárgyaló ő értekezett Londonban az angol külügyminiszterrel, Sir Austen Chamberlain-nel, az agrárügyek népszövetségi referensével. A Népszövetség 1927. és 1928. évi közgyűlésein a magyar kormány helyettes delegátusa volt.

Gál Jenő dr., országgyűlési képviselő. 1872-ben született Kecskeméten. A reáliskola elvégzése után gimnáziumi érettségit tett, majd a budapesti tudományegyetemen jogot hallgatott, itt avatták jogtudományi doktorrá s később több külföldi egyetemen egészítette ki tanulmányait. Hazatérve Eötvös Károlynál és Visontai Sománál volt gyakorló ügyvéd, majd ügyvédi irodát nyitott. Közéleti szereplése közérdekű bűnügyi védelmekkel kezdődött. A Haverda-perben Haverda Mária, a Tisza-perben Kéri Pál védője volt. Védői működése a frank-perben érte el csúcspontját, melyben Nádosy Imre védelmét látta el. A politikai életbe a fővárosi kispolgári mozgalmakkal kapcsolódott be. Vázsonyi Vilmossal részt vett a demokrata párt megalakításában, melynek harminc éve tagja. A kommün után került be először a fővárosi törvényhatósági bizottságába. A lipótvárosi demokrata pártnak husz év óta elnöke, választmányi tagja a Bűnügyi Védők Egyesületének, előljáráshelyettese a Pesti Izraelita Hitközségnek, tagja a hitközség választmányának és képviselőtestületének. Széleskörű publicisztikai tevékenységet folytat. A törvényhozásnak első ízben tagja. 1926-ban a budai kerületben kapott mandátumot a balpárt listáján Pakots József lemondása következtében.

Gál Sándor, volt országgyűlési képviselő, a képviselőház volt elnöke. 1868-ban született Gyergyóujfaluban. Egyetemi tanulmányai elvégzése után ügyvédi vizsgát tett s mint gyakorló ügyvéd Szászrégenben telepedett le, ahol a se-

gény székely családból származó agilis férfi rövidesen jelentékeny szerepet játszott. 1901-ben a képviselőválasztások alkalmával a nyáradszeredai kerület mandátumát nyerte el, 1905-ben újra e kerület választotta képviselővé. Az 1905-ben összeült országgyűléskor, mint a mentelmi bizottság elnöke, ő vezette e bizottságnak heteken át tartott tárgyalásait az 1904 nov. 18-i és dec. 13-i események nyomán bejelentett mentelmi ügyekben. 1906-ban és 1910-ben régi kerülete ismét megválasztotta Kossuth-párti programmal. Justh Gyula lemondása után a képviselőház 1909 nov. 12-én elnökévé választotta és elnök volt 1910 márc 21-ig. 1918-ban belügyi államtitkárrá nevezték ki, de a forradalomkor a Károlyi-kormány azonnal felmentette állásától.

Gálffy Dénes dr. (*martonosi*), országgyűlési képviselő. 1895 dec. 28-án született Budapesten. Középiskoláit részben Nagyenyeden, részben Budapesten végezte s itt folytatta jogi tanulmányait is. 1917-ben miniszteri segédfogalmazó, 1926-ban pedig már osztálytanácsos a földmivelésügyi minisztériumban. Megfordult Német-, Francia- és Olaszországban. Mint nagyatádi Szabó István volt földmivelésügyi miniszter titkára, az agrármozgalmakban tevékeny részt vett. Elsőizben tagja a parlamentnek. Egységespárti programmal választották meg 1926-ban az igali kerületben.

Gally Kálmán dr., ny. h. államtitkár 1878-ban született Budapesten. Tanulmányai elvégzése után állami szolgálatba

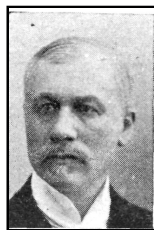
lépett s 1924-ben nevezték ki h. államtitkárrá a földmivelésügyi minisztériumban. A mezőgazdasági kiviteli és terményértékesítés megszervezése terén fejtett ki nagy munkásságot. A földmivelésügyi minisztérium részéről számos intézmény vezetésében vett részt. A közszolgálat terén szerzett kiváló érdemei elismerésül többször részesült kitüntetésben. Tulajdonosa volt a Ferenc József-rend lovagkeresztjének és a II. oszt. polgári érdemkeresztnek. Meghalt Budapesten, 1929. január 9-én.

Gáspárdy Elemér dr., országgyűlési képviselő, miniszteri osztálytanácsos. 1881-ben született Egerben. A középiskolát Érsekújvárott, a jogot Egerben és

Kolozsvárott végezte el. Jogi tanulmányainak befejezése után a kereskedelmi minisztériumba került. Tíz évig tanára volt a vasuti tisztképző tanfolyamnak. Középeurópa valamennyi államában megfordult. Számos társadalmi egyesületnek tagja. A szakirodalom és szépirodalom terén is élénk tevékenységet folytat. A hevesi kerületben választották meg egységespárti programmal 1926-ban.

Gaul Károly id., ny. h. államtitkár. 1854 nov. 28-án született Galgason, Torontálmegyében. A budapesti műegyetemen szerzett gépészmérnöki oklevelet,

majd a külföldi nevesebb egyetemeken folytatta tanulmányait. 1907-ben a kir. Technologiai Múzeum igazgatója lett. Később a budapesti műegyetemen már magántanárnárrá habilitálták. A kereskedelmi minisztérium megbízásából, ahova 1917-ben nevezték ki, több külföldi tanulmányutat tett. Mint h. államtitkár 1923-ban vonult nyugalomba. Az iparfejlesztés terén fejtett ki különösen nagy munkásságot.

Gedeon Aladár, volt országgyűlési képviselő. 1882 nov. 5-én született az abaujtornamegyei Hidvégdárdón. Középiskolái elvégzése után jogi tanulmányokat folytatott Kassán, Budapesten, Münchenben, Párisban, Londonban és Berlinben, azután hosszabb utazást tett és egy esztendeig Amerikában élt. Hazatérése után egyideig családi birtokán gazdálkodott, majd közigazgatási pályára lépett. Az 1910-iki általános választáson a görgői kerület Kossuth-párti programmal választotta képviselőjévé.

Geduly Henrik, a tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület püspöke, a felsőház tagja. 1866-ban született Bécsben. Családja

régi papi család, mely már a reformáció első évtizedeiben s azóta évszázadokon át állott az evangélikus egyház lelki ügyeinek szolgálatában. Középiskoláit Losoncon és a selmecbányai liceumban, a teológiai akadémiát Pozsonyban végezte el. 1889-ben Zólyomban volt segédlelkész, majd 1891-től 1896-ig Nyiregyházán segédlelkész és vallástanár. 1896-ban lelkésszé választották Nyiregyházán, majd egyházkerületi főjegyző lett. 1911-ben választották meg a tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület püspökévé. Élénk egyházi, társadalmi, egyházpolitikai és irodalmi munkásságot fejt ki. Egyik megalapítója az azóta virágzóvá fejlődött szabolcsvármegyei Bessenyei Irodalmi és Művészeti Körnek és a Nyiregyházi Általános Hitelintézetnek. Ő szerkesztette a Zólyomvármegyei Hirlapot, a Nyiregyházi Hirlapot, az Evangélikus Órállót és az Evangélikus Homiletikai folyóiratot. Számos egyházi és tudományos egyesületnek tagja. Nagy fel-tűnést keltett „Luther és Zangwill“, „A szentírás ismerete“, „Az evangélikus hit foglalatá“, „Ami nekünk fáj“ című műve, továbbá „Nyiregyháza az ezredik évben“ című monográfiája és a szentségekről szóló tanulmánya. 1918 szeptemberében Gyurátz és Scholz püspökök nyugalmába vonulása után a régi főrendiháznak jogszerinti tagjává vált. Azonban a bekövetkező forradalmi állapotok miatt nem került sor a behívására.

Gellért Ferenc dr., nyug. h. államtitkár. 1863 okt. 31-én született Nagybanán. Tanulmányai elvégzése után, 1885-ben pénzügyigazgatósági tisztviselő lett, 1892-ben beosztották a pénzügyminiszteriumba szolgálatátételre, majd fokozatosan előrehaladva, 1922-ben h. államtitkárrá nevezték ki. Ebben az évben ment nyugalmába is. Legutoljára a Budapest-vidéki ke-

rület pénzügyigazgatójaként működött. Meghalt 1928 telén.

Gerencsér István dr., volt nemzetgyűlési képviselő. 1878 aug. 3-án született Répceszentgyörgyön, Vas megyében. A modori állami tanítóképző intézetet végezte, majd a budapesti polgári iskolai tanárképzőben folytatta tanulmányait. 1902-ben megszerezte a tanítóképző intézeti tanári képesítést is. Tanári pályáját a kolozsvári állami tanítóképző intézetben kezdte

meg, később a budapesti állami tanítóképző intézet igazgatójává nevezték ki. A háborút mint katona végigszolgált a vitéz magatartásáért több kitüntetést kapott. Az első nemzetgyűlésbe a mátészalkai kerület küldte fel képviselőjéül. Meghalt 1925 augusztus 28-án.

Gerevich Tibor egyetemi nyilv. r. tanár, a római Magyar Intézet vezetője. 1882 jun. 14-én született Máramaroszigeten. Középiskoláit Kassán, egyetemi tanulmányait Budapesten, Berlinben és Bolognában végezte. Azután Német-, Olasz- és Franciaországban, Németalföldön és Angliában közel három évet töltött műtörténeti kutatásokkal. 1907-ben a Magyar Nemzeti Múzeum szolgálatába lépett, 1922-ben a római Magyar Történeti Intézet igazgatója lett. 1908-ban a budapesti tudományegyetemen magántanárrá habilitálták, 1925-ben pedig nyilvános rendes tanárrá nevezték ki. 1927-ben a római egyetem rendes tanárnak hivta meg, amit azonban elhárított magától. Vezetője a Palazzo Falconeriben székelő, kibővített Magyar Intézetnek. (R. Accademia Ungherese di Roma.) Nagy tudományos munkásságot fejtett ki. Egyik alapítója és alelnöke a Korvin Mátyás Magyar-Olasz egyesületnek. Tagja volt 1920-ban a párisi magyar béke delegációnak. A Jóváételi Bizottság előtt is képviselte Magyarországot a mükinesek kérdésében.

Gerle Imre dr., országgyűlési pótképviselő. 1867 jul. 18-án született Szege-

den. Tanulmányai elvégzése után Szegeden nyitott ügyvédi irodát, de a gazdasági életben is jelentős szerepet játszott. Ő alapította a Homoki Szőlősgazdák Országos Egyesületét, melynek elnöke lett és ezenkívül is sok más egyesület létesítésénél munkálkodott közre. A politikai életben is hosszú idő óta visz vezető szerepet. 1922-ben érdemeiért megkapta a gazdasági főtáncososi címet. Mint a demokrata párt tagja lett Szeged egyik pótképviselője.

Gerliczy Ferenc báró (*aranyi és szentgerlistyei*), volt főrendiházi tag, országgyűlési képviselő. 1859 nov. 13-án született Nagyváradon. Tanulmányai bevégezése után deszki, klárafalvi és kiszombori birtokain gazdálkodott, emellett élénk részt vett a vármegyei és politikai életben. Cs. és kir. kamarás. 1910-ben Szeged város I. kerülete választotta képviselőjévé s ettől kezdve törvényhozói munkásságát az országgyűlés képviselőházában fejtette ki. Meghalt 1914 jul. 2-án deszki kastélyában.

Gerlóczy Gyula dr. (*alsóviszokai*), ny. államtitkár. 1868 okt. 18-án született Budapesten s itt végezte tanulmányait is. 1894-ben lépett a pénzügyminisztérium szolgálatába, ahol sokáig dolgozott Lukács László és id. Wekerle Sándor mellett. Nagy buzgóságot fejtett ki a Wekerletelep létesítése és a szervezési munkálatok körül. 1914-ben az államvasutakhoz a pénzügyi főosztály igazgatójának nevezték ki s mint ilyen kapta meg a h. államtitkári címet. 1920-ig felelősségteljes állásban volt a M. Á. V.-nál, akkor a postatakarékpénztár élére került, mint kormánybiztos, 1922-ben pedig az Országos Lakásépítés kormánybiztosává nevezték ki. Eredményes szolgálata elismerésül itt kapta meg az államtitkári kinevezést is. 1924-ben vonult nyugalomba.

Gerlóczy Zsigmond dr. (*alsóviszokai*), a felsőház tagja. 1863 jun. 25-én született Budapesten. Fia néhai Gerlóczy

Károlynak, a főváros volt első alpolgármesterének. Tanulmányait a budapesti tudományegyetemen végezte el,

1887-ben orvostudományi diplomát szerzett. A fertőtlenítő eljárások tanulmányozása után 1890-ben a Rókus-kórház fertőző osztályának rendelő orvosa, négy évvel később pedig a Szent László-kórház főorvosa lett. Ebben az időben kezdte meg érdemes munkásságát a nyilvános higiénia népszerűsítése érdekében. A budapesti tudományegyetem 1898-ban a heveny- és fertőzőbetegségek kör- és gyógytanának magántanárává habilitálta, 1912-ben pedig a járványos betegségek elleni küzdelemben szerzett érdemeiért nyilvános rendkívüli tanári címet kapott. Széleskörű szakirodalmi tevékenységet fejt ki. Szerkesztője az „Egészség“, valamint az „Ifjúság és Egészség“ című folyóiratnak és az „Egészség könyvtára“ név alatt kiadott népszerű egészségügyi könyvjelöléseknek. Magyar és német szaklapokban számos értekezése jelent meg a fertőző betegségek kör- és gyógytana köréből. 1901 óta az építési egészségügy tanára a József-műegyetemen és előadója az iskolaorvosokat és egészségügyi tanárokat képző állami tanfolyamoknak. A Budapesten tartott VIII. nemzetközi higiénikus és dermatografiai kongresszusnak titkára volt. Elnöke a Budapesti Orvosszövetségnek. Első ízben tagja a törvényhozásnak. Az Országos Orvosszövetség jelöltjei közül nevezte ki a kormányzó a felsőház tagjává.

Gévay-Wolff Nándor dr. (*rábapordányi*), államtitkár. 1874 máj. 7-én született a sopronvármegyei Rábapordány községben. Középiskoláit Győrött és Sopronban, az egyetemet Berlinben és Budapesten végezte s itt avatták államtudományi doktorrá. 1896-ban lépett a vallás- és közoktatásügyi minisztérium szolgálatába s azóta ott működik. 1917-ben min. tanácsos, 1924-ben államtitkári címet és jelleget kapott, három évvel később pedig kinevezték a mi-

nisztérium adminisztratív államtitkárává. Főleg a kat. egyházi adminisztráció terén működött. Tíz éven keresztül előadója volt a budapesti községi közigazgatási tanfolyamnak, amelynek tankönyvet is irt. Elnöke az egyetemi nyomda igazgatótanácsának. A kormány képviselőjében részt vett az alapítványok rendezése ügyében az utódállamokkal folytatott prágai és római konferenciákon. Serédi Jusztinián hercegprímás bibornokkáavatása ünnepén Rómában a kultuszminiszter képviselőjében jelent meg. Kiváló munkássága elismerésül többször részesült magas kitüntetésben.

Ghillány Imre báró (*lazi és bernyciei*), volt földmivelésügyi miniszter. 1860. júl. 28-án a sárosmegyei Fricsen született. Középiskoláit Eperjesen és Budapesten végezte, majd jogot hallgatott a budapesti tudományegyetemen. 1882-ben átvette sárosmegyei birtokának kezelését. Az eperjesi Széchenyi-kör rövidesen elnökévé választotta, majd 1904-ben Sárosmegye főispánjává nevezték ki. Erről az állásáról azonban már 1905-ben lemondott. Az 1910-i általános választások alkalmával Eperjesen nemzeti munkapárti programmal egyhanguan képviselővé választották. A munkapárt életében jelentős szerepet játszott, mint a pártnak egyik alelnöke. 1912-ben a király valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki. Egyidőben a képviselőház alelnöki állására akarták jelölni, amikor azonban Tisza István grófnak megbízható földmivelésügyi miniszterre volt szüksége, választása Ghillány Imre báróra esett, akit a király 1913. jun. 10-én erre az állásra ki is nevezett. Mint földmivelésügyi miniszter sok szépet és jót alkotott, de alkotásvágyában megakasztotta az 1914-ben kitört világháboru, amely — különösen a hadsereg ellátása, de az ország élelmezése terén is óriási feladatokat rétt reá. Ghillány ezeknek a feladatoknak fényesen megfelelt. A középeurópai hatalmak szerencsétlenségére éppen ezekben az években a kivételesen rossz termések sorozata következett évről-évre s azok a számítások, amelyeket a magyar föld termőerejére építettek fel, halomra dőltek. Ebben a válságos helyzetben Ghillány Imre báró előrelátása és gya-

korlati érzéke találta meg a kivezető utat s mindjárt a háboru első telén megővta az országot és a frontokat a nagyobb nélkülözésektől. Tisza István számos alkalommal emlékezett meg földmivelési miniszterének kiváló tulajdonságairól s egy alkalommal ezt mondotta róla: „Az ország nem is tudja, milyen nagy érték Ghillány Imre. Majd ha nyilvánosságra jutnak a háboru élelmezési aktái, akkor tudják majd meg az emberek, hogy volt idő, amikor nemcsak Magyarország, hanem Ausztria és Németország is egyedül az ő éleslátásának köszönhette, hogy megmenekült az éhínségtől.“ Tisza István gróf nagyon sokat tartott róla, s különösen becsülte őt nyugodt, világos ítéletéért, szókimondó őszinteségéért. Németországi tárgyalásaira több ízben magával vitte. Ilymódon szerzett közvetlen tudomást Ghillány a buvárhajóharc kitérését megelőző berlini tanácskozásokról, amelyek Tisza István a leghatározottabban ellenezte ezt a harci módot s az ellen jegyzőkönyvben is tiltakozott. Ghillány báró erről a nevezetes tárgyalásról vázlatos feljegyzéseket készített, amelyek ott vannak iratai között s hiteles bizonyítékai annak az állandó béketörekvésnek, amelyet Tisza István és általa Magyarország a háboruban mindvégig képviselt. Amikor az ifjú király, rossz tanácsadókra hallgatva, Tisza Istvánt elejtette, Ghillány is lemondott a miniszterségről és mint hűséges katonakövete a vezért az utolsó pillanatig. A nagy összeomlás és a forradalmak őt is, mint a nemzetnek anyyi kitűnő fiát, elseperte a közszereplés teréről. Ősi birtoka a csehek kezére került, azt a földet, amelyben apái pihentek, a kegyetlen béke leszakította az ország testéről, de ő megadással viselte a csapatokat és amint kissé tisztult a helyzet, újból ott termett az első sorban, hogy hazájának szolgálhasson. A nemzeti középpárt vezetői között a legbefolyásosabb szószólója volt annak az álláspontnak, hogy Bethlen István gróf konszolidációra irányuló törekvéseit támogatni kell. Mikor pedig Bethlen az egységes pártot megalakította, Ghillány volt az, aki Tisza István gróf volt hűveinek belépő ívét elsőnek írta alá. Egyéb-

ként aktív politikai szerepre nem törekedett s inkább a gyakorlati közgazdaság terén fejtett ki nagy tevékenységet. Igazgatósági tagja lett a Magyar Általános Hitelbanknak és mezőgazdasági téren való kiváló szakértelmét a Hitelbank mezőgazdasági vállalatának irányításában érvényesítette. A bank helyiségében rendes hivatalt tartott és ernyedetlen buzgalommal látta el a rábízott nagyfontosságú teendőket. Meghalt 1922. szept. 23-án.

Giesswein Sándor dr., volt nemzetgyűlési képviselő. 1856-ban született Tatán. Középiskolai tanulmányait a kegyesrendiek és a bencések győri főgimnáziumában, a teológiát pedig Bécsben a Pazmaneumban és a budapesti papnevelőben végezte. Hittudományi doktorráavatása után a győri tanítóképző intézet tanára, majd ugyanott szentszéki jegyző és titkár lett. 1897-ben kanonok volt a győri káptalan kötelékében. 1903-ban a Szent István Társulat alelnöke, 1905-től Győr vármegye törvényhatósági bizottságának tagja volt. Az 1897-iki katolikus autonómiai kongresszuson a hitközségi szervezet ügyében működött irányítólag. 1897-ben Győrött megalakította a keresztény munkás egyesületet, amely az első volt Magyarországon. Művei magyar, német, francia és latin nyelven jelentek meg. Főbb munkái: Az összehasonlító nyelvészet főbb problémái. — A vallás alapja és eredete. — Történelem-bölcselet és szociológia. — Buddhizmus és kereszténység. — A kereszténység a magyar állam alapja és támasza. 1905 óta a magyaróvári kerületet képviselte a parlamentben. Élénk tevékenységet fejtett ki a világháború utolsó éveiben a béke érdekében a nemzetközi békemozgalom magyarországi egyesülete útján, melynek elnöke volt. A kommün bukása után nem vett részt a keresztény pártok egyesülésében, hanem hiveivel megtartotta a Keresztény Szociális Gazdasági Párt különállását. Ennek a pártnak a programjával küldte az első nemzetgyűlésbe a magyaróvári kerület. A Polgárok és Munkások Szövetségének megalakulásakor ahoz pártjával együtt csatlakozott. Az első nemzetgyűlése tar-

tama alatt Prágában és Bécsben nemzetközi kongresszusokon képviselte Magyarországot. A második nemzetgyűlési képviselőválasztásokon Magyaróvárral nyert mandátumot. Meghalt 1923. nov. 15-én.

Glattfelder Gyula dr. (móri), csanádi római kat. megyéspüspök, a felsőház tagja. 1874-ben született Budapesten. A teológiát, mint az esztergomi egyházmegye papnövendéke, a budapesti egyetemen végezte. 1896-ban szentelték pappá. Felszentelése után egy ideig, mint budapesti hittanár működött, majd a központi papnevelő intézet tanulmányi főnöke lett. 1910-ben a budapesti egyetem teológiai fakultásán az egyházi éekszólástan nyilvános rendes tanárává nevezték ki. Ebben az időben igen figyelemreméltó tudományos munkásságot fejtett ki az egyházi szónoklástan módszereinek elmélyítése és a modern igényeknek megfelelő alkalmazása körül. Ugyanekkor kiváló hitbuzgalmi irodalmi munkásságát folytatott az eucharisztia kultuszának terjesztése érdekében és szerkesztője volt az Örök Imádás című hitbuzgalmi folyóiratnak is. Megalapította a Szent Imre Internátus Egyesületet s felállította Budán az első Szent Imre Kollégiumot, majd a Rádai-utcában a pesti Szent Imre kollégiumot. A budai kollégiumot igazgatói minőségben maga vezette 1911-ig, amikor a király előterjesztésére a pápa csanádi püspökké nevezte ki. Az összeomlás után négy esztendőn keresztül nagy erővel védte a katolikus egyház és a magyarság érdekeit, úgy, hogy a román kormány 1923-ban székhelyéről, Temesvárról kiutasította és eltávolította. Azóta Szegeden székel és onnan igazgatja a csonka-csanádi egyházmegye magyar részét. E minőségében is elévülhetetlen érdemeket szerzett. Ő alapította meg az ujszegedi Szent Imre kollégiumot, az új tanítóképző intézetet, a papnevelőintézetet és felépítette a szegedi fogadalmi templomot. Kijövetele után a román uralom alatt maradt területre a pápa apostoli adminisztrátort nevezett ki.

Glück Frigyes, kormányfőtanácsos. 1858. jan. 11-én született Budapesten. A kereskedelmi akadémia elvégzése után

gazdasági pályán kezdte meg működését s mint szállodatulajdonos európai hírnevet szerzett magának. Több hosszabb külföldi tanulmányutat tett, amelynek során megfordult Európa minden államában. A politikai életben mindig szá-

mottező szerepet játszott, ha nem is vállalt képviselői madátumot. A kommun után az összefogást hirdető politikai eszmének egyik előharcosa volt a fővárosban, ahol tevékenyen közreműködött az egységspárt megerősítésénél, mint annak egyik alapítója. Szociális téren sok maradandó alkotás fűződik az ő nevéhez. Munkanélkülieket foglalkoztató műhelyt, napközi otthonokat, deákmenzát és népkonyhát létesített, az Erzsébet kilátótornyot építtette és most emeltet egyet a Gugger-hegyen. Mint műgyűjtő nagy szaktekintélynek örvend, akinek birtokában rendkívül értékes műtárgyak és ritka könyvek vannak. Érdemei elismerésül többször részesült magas kitüntetésben, többek közt megkapta a Ferenc József-rend lovagkeresztjét is. 1923-ban kapta a kormányfőtanácsosi címet.

Glücksthal Samu dr., a felsőházi tagja. 1864-ben született Turócszentmártonban. Egyetemi tanulmányait a budapesti és bécsi egyetemen folytatta és 1889-ben lett ügyvéd. A 90-es években kezdte meg Budapest V. kerületének politikai és társadalmi szervezését és annak eredményeképpen a vezetése alatt álló Egyesült Lipótvárosi Polgári Kör irányította csaknem kizárólagosan Budapestet a törvényhatósági és képviselőválasztásokat. 1903 óta Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának tagja. A háboru elején az ő indítványára alakult meg a budapesti Népélelmezési Bizottság, mely éveken keresztül biztosította a főváros zavartalan ellátását. Közgazdasági tevékenységének központja az OMKE, melynek alapítási munkálatait is vezette. Jelentős része volt az V. kerületi Népház ügyeinek intézésében. Elsőizben tagja a törvényhozásnak. A főváros törvényhatósága vá-

lasztotta meg felsőházi taggá.

Gogolák Károly dr., h. államtitkár. 1871 okt. 20-án született az árvaemgyei Szlaniczán. Gimnáziumi és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte s itt avatták az államtudományok doktorává is. 1889-ben a belügyminiszteriumban kezdte meg állami szolgálatát, mint számvevőségi tisztviselő, 1914-ben a miniszterelnökségre helyezték át és még ugyanezen évben a pénzügyminiszteriumba került. 1914-ben pénzügyi tanácsos lett, 1917-ben megint a miniszterelnökséghez nevezték ki, ahol 1918-ban min. oszt. tanácsos, 1919-ben pedig min. tanácsos lett. 1928-ban kapta a h. államtitkári kinevezést. Az ellenforradalomban jelentékeny szerepe volt s együtt dolgozott azokkal a miniszteri tisztviselőkkel, akik a kormány megbuktatására törekedtek. A kommun után Friedrich István miniszterelnöknek ő adta át a miniszterelnökség hivatalos helyiségeit és azóta is, mint a miniszterelnökség egyik vezető tisztviselője tevékenyen részt vesz a kormány konszolidációs munkájában. Jelenleg a miniszterelnökség elnöki osztályának h. főnöke és a minisztertanács helyettes jegyzője. Értékes munkásságáért többször részesült magas kitüntetésben.

Gonda Henrik dr., miniszteri tanácsos, volt sajtófőnök. 1880-ban született Ugaron. Az érettségét Ungvárott tette le, a jogi és politikai doktorátust, valamint az ügyvédi diplomát Budapesten szerezte meg. A koalíció uralomra jutásakor Kossuth Ferenc, aki felismerte a sajtópropaganda jelentőségét, Párisba, Berlinbe, Bécsbe, Belgrádba, Szófiába és

Constantinápolyba küldte ki, kőbb kinevezte a kereskedelemügyi miniszterium sajtóosztályának vezetőjévé és egyidejűleg megbízta őt a külföldi hirszolgálat szervezésével. A koalíció bukása után állásáról lemondott és ügyvédi gyakorlatot folytatott. A Désy-Lukács perben, mint Désy védője szerepelt. A háboru kitörésekor bevonult katonának, végigjárta az orosz, szerb, román és olasz harc-

tereket mindaddig, amíg Wekerle Sándor a miniszterelnökségre sajtófőnöknek ki nem nevezte. Ebben a felelősségteljes állásban, egyben, mint a cenzura vezetője, a legnehezebb időben, egészen a forradalomig látta el hivatalát. A bukaresti béketárgyalásokon, mint a miniszterelnökség képviselője vett részt. Közvetlenül a forradalom kitörése előtt, Wekerle Sándor miniszterelnök a béketárgyalásokat előkészítő sajtópropaganda céljaira Svájcba küldte, később a Károlyi-kormány ezt a megbízást azonban megvonta. Csak a kommün után jött haza Svájcból s azóta ügyvédi gyakorlatot folytat.

Gothard Kálmán dr. (*homoródalmási*), ny. h. államtitkár. 1874 márc. 5-én született Szatnán, Kolozs vármegyében. Jogi tanulmányait a kolozsvári

egyetemen fejezte be, majd a közigazgatás szolgálatába lépett s 1879-ben a bánffyuhnyádi járás szolgabírája lett, de három hónappal később már a földmivelésügyi minisztériumba nevezték ki. A háboru kitörésekor a

9. honvédhuszárezred kötelékében teljesített haretéri szolgálatot, majd 1916-ban — felmentetvén a katonai szolgálat alól — újra a minisztériumba került. 1920-ban nevezték ki miniszteri tanácsossá, 1924 márc. 1-én pedig h. államtitkár lett s mint ilyen vonult nyugalmába 1927-ben.

Gömbös Gyula, vitéz (jákfai), országgyűlési képviselő, honvédelmi államtitkár. 1886 dec. 26-án született Murgán, Tolna megyében. A pécsi honvédhadapródiskola elvégzése után 1905-ben a zágrábi

25. honvédgyalogezredbe került. Néhány évi Horvátországban eltöltött csapatszolgálat után 1908-ban a katonai torna- és vívótanári tanfolyamra vezényelték és ott oklevelet szerzett. 1910-ben újból visszakért a csapathoz, majd a felsőbb tiszti tanfolyam elvégzése után a

bécsi cs. és kir. hadiiskola hallgatója lett. A háboru kitörése után egyideig a 13. hadtest vezérkari osztályán teljesített szolgálatot a szerbiai hadművelet idején s 1914 szeptemberében az ellenség előtti bátor magatartásáért a III. osztályu katonai érdemkereszttel tüntették ki. 1915 tavaszán a hadtesttel együtt résztvett a Pflanzler-Baltin-hadsereg kárpáti átkelésében, majd az 1915-ös harcokban, mint hadsereg-, hadtest- és dandárvezérkari tiszt. 1916-ban, az oknai áttörésnél, egy ellenséges éjjeli rohamnál megsérült és hazakerült. Felépülése után a honvédelmi minisztériumba osztották be, majd a román betöréskor a kormány megbízásából Betegh, erdélyi kormánybiztos mellett működött. A románok kiverése után a belügyminisztériumban a repatriálásokat végezte, később pedig a honvédelmi minisztérium elnöki osztályán, végül a pótlásügyi főnökségnél Bécsben teljesített szolgálatot. Ezidőben irta feltűnést keltő tanulmányát: „Die ungarische Armee“ címen, melyben az önálló magyar hadsereg szükségességét fejtegette. A forradalom kitörésekor hazavezényelték s először a honvédelmi minisztériumba, majd Balla Aladár akkori zágrábi követ mellé került, mint katonai attasé. 1918 december elején visszakert a hadügyminisztériumba, ahol a hadműveleti osztály Balkán-csoportját vezette. Kezdetől fogva bizalmatlanul nézte a Károlyi-kormány működését s ezért 1919 januárjában belépett a Magyar Országos Véderő Egyesületbe, amely Károlyi Mihály ellen mondott éleshangu beszédének hatása alatt elnökévé választotta. Mint ilyen, az ország ellenforradalmi megszervezésén fáradozott s összeköttetésbe lépett Bethlen István gróffal. A Move szervezkedésének meggátlása céljából Böhm Vilmos áthelyeztette, Gömbös azonban nem hagyta félbe munkáját, hanem inkább nyugdíjba ment. Február végén letartóztatási parancsot adtak ki ellene, mire elhagyta az országot s Bécsbe ment, ahol Bethlen István gróf utasítására a bécsi komité megszervezésén fáradozott, majd megindította a „Magyar Futár“ című ellenforradalmi hetilapot. A kommün kitörése után Belgrádba utazott, innét Szegedre ment, részt vett az ellenforradalom meg-

szervezésében és mindkét szegedi kormányban hadügyi államtitkár volt. Az „ABC” katonai előadója volt s mint államtitkár vezetőserepet vitt a nemzeti hadsereg megteremtésében. 1919 júniusában a franciák nyomására el kellett hagynia Szegedet s Bécsbe indult. A Peidl-kormány eltávolítása után azon fáradozott Budapesten, hogy a Friedrich- és Teleki-kormány között egyezséget hozzon létre. Augusztus végén, mint vezérkari tisz, ismét a hadseregben kapott beosztást s egyúttal folytatta a Move és egyéb keresztény társadalmi organizációk szervezését. 1920 tavaszán fellépett képviselőnek s egyhangu mandátumot nyert Törökszentmiklóson a kisgazdapárt programjával. Az első nemzetgyűlésen az agrárpolitikai s az ellenforradalmi gondolat egyik legmarkánsabb reprezentánsa volt. Több lovagias ügye és pár-baja is keletkezett, főként a szélső legitimistákkal. Károly király visszatérési kísérleteinek megghiusításában vezető szerepe volt. Emiatt számos támadás érte. A második nemzetgyűlési választásokat ő vezette s nagy része volt az egységespárt megalapításában. Ekkor ugyancsak régi kerülete választotta meg e párt programjával. A választásokkal kapcsolatos kormányrekonstrukció idején Bethlen őt szemelte ki belügyi államtitkárnak, azonban az ellenzék erőyes tiltakozására elhárította magától e tisztséget, nehogy megnehezítse a kormány helyzetét. Ehelyett, mint az egységespárt ügyvezető alelnöke, a párt tovább szervezésén fáradozott. A földreform végrehajtása során támadt politikai elégedetlenség, valamint a kormány pénzügyi politikájával szemben kialakult felfogása azonban egyre inkább eltávolította őt a párt hivatalos politikájától. Különösen a koronarontók ellen sürgetett erőyes rendszabályokat s a bankoknak juttatott valorizálatlan állami hitelekét hibáztatta. E felfogás miatt előbb lemondott ügyvezető alelnöki tisztségéről s várakozó állásponton maradt. 1923 augusztusában azután kilépett az egységespártból hat hívével együtt s a hozzácsatlakozó néhány pártonkívüli keresztény ellenzéki képviselővel megalapította a Magyar Nemzeti Függetlenségi (fajvédő) pártot, intranszigens

jobboldali, agrár- és szabadkirályválasztóprogrammal. Az ellenzéken különösen a szanalási törvényjavaslatok tárgyalásakor intézett heves támadásokat pártjával a kormány ellen s a költségvetések, valamint indemnitások vitáiban a kormánynak a baloldali radikalizmussal szemben tanusított kiméletes eljárását ostorozta. A frankügy kapcsán keletkezett parlamenti botrányban azonban a kormány mellé állott, amiért sok támadás érte a baloldalról. Többbizben erőyesen sikra szállott a numerus clausus védelmében. A délszláv orientáció egyik legrégebb hirdetője. Az új országgyűlésbe az abádszalóki kerület küldötte be a fajvédőprogram alapján. 1928 szeptember óta a honvédelmi minisztérium államtitkára, miután pártjához és a magyar közvéleményhez fordult egy kiáltványban s ebben megmagyarázta azon reálpolitikai indokokat, amelyek őt arra készítették, hogy újból Bethlen István gróf oldalához szegődjön. 1929 júniusában avatták vitézét.

Göncz Árpád, nyug. h. államtitkár. 1858 máj. 28-án született. Mint jogász Kolozsvárra került a postaigazgatóság-hoz, ahol 1900-ig működött, majd buda-

pestre helyezték át a központi igazgatóság-hoz postatanácsosi rangban. 1918-ban nevezték ki postafőigazgatóvá s rövid idővel azután h. államtitkári rangot kapott. Meghalt 1928 márc. 27-én.

Görgey István dr. (görgői és toporczi), országgyűlési képviselő. 1886-ban született Kohányon, Sárosmegyében. Középiskolai elvégzése után a Jó-

zsef műegyetemen vegyészmérnöki oklevélet, a kolozsvári tudományegyetemen jogi- és államtudományi doktorátust szerzett és elvégezte a kereskedelmi akadémiát is. Tanulmányutjai során megfordult egész Európában. A régi ország-

dult egész Európában. A régi ország-

gyűlés és a háboru alatt a nemzeti munkapárt tagja volt. Első ízben az 1922. évi nemzetgyűlési választások alkalmával lépett fel, amikor Sátoraljaujhely választotta meg az egységespárt programjával. A Házban kereskedelmi vonatkozású törvényjavaslatoknak, az autonóm vámtarifának és a kereskedelmi szerződéseknek előadói tisztét ő töltötte be. Az országgyűlési választások során Sátoraljaujhely újból megválasztotta képviselőjévé.

Görgey József vitéz (*görgői és toporczyi*), országgyűlési képviselő. 1886 márc. 3-án született Debrecenben. Atyja honvédtábornagy volt. A gimnáziumot Székesfehérvárott és Budapesten végezte, majd a Ludovika Akadémiára ment. A világháborúban a 13-ik huszárezred kötelékében, mint százados harcolt a szerb és orosz fronton, ahol megsebesült, majd 1916-ban orosz fogságba esett és 1918-ig hadifogoly volt. Vitéz magatartásáért a III. osztályú katonai érdemkeresztet, a *signum laudis*-t, a Károly csapatkeresztet, valamint a sebesülési érmet kapta. Beutazta Belgiumot, Németországot, valamint hadifogsága alatt Oroszországot és elsajátította a német, francia, angol és orosz nyelveket. Az országgyűlésbe a barsói választókerület küldötte be egységespárti programmal.

Görgey László dr. vitéz (*görgői és toporczyi*), országgyűlési pótképviselő. 1877 szept. 7-én született Liptószentmiklóson. Egyetemi tanulmányai befejezése után előbb az államvasutaknál helyezkedett el, 1905 december havában pedig Borsódvármege IV. aljegyzőjévé választották. Hat év múlva már vármegyei másodfőjegyző volt. A világháború kitörésekor bevonult katonának s a fronton tanúsított hősi magatartásáért többször kitüntették. 1917-ben vármegyei főjegyzővé választották. A kommunizmus alatt mint ellenforradalmárt vagyonának elkobzására és súlyos börtönbüntetésre ítélték. 1925-ben avatták vitézzé és a miskolci járás vitézi hadnagyává nevezték ki. 1926-ban lajstromos választással Miskolc város pótképviselőjévé választották.

Graeffl Jenő (*poroszlói*), országgyűlési képviselő. 1853 nov. 17-én született Szabolcsmegyében, Tiszaeszlár mellett, Bashalompusztán. Középiskoláit Budapesten és a drezdai reálgimnáziumban végezte, majd a hohenheimi gazdasági akadémiát hallgatta. Itt szerzte meg a gazdasági oklevelet. Tanulmányai elvégzése óta családi birtokán gazdálkodik s állandóan tevékeny részese a megyei közéletnek. Régebben a függetlenségi és 48-as Kosuth-párt tagja volt. A második nemzetgyűlésbe az egységespárt programjával a tiszafüredi kerület választotta meg s az új országgyűlésbe is régi kerülete küldötte be. Az új képviselőháznak korelnöke volt.

Gratz Gusztáv dr., országgyűlési képviselő, volt külügyminiszter. 1875 márc. 30-án született Gölnicbányán, Szepes vármegyében. Középiskoláit Iglón, Besztercén és Kolozsvárott, jogi és államtudományi tanulmányait Kolozsvárott és Budapesten végezte. Tanulmányainak befejezése után mint hirlapíró működött, előbb a „Pester Lloyd“ szerkesztőségében, azután mint a „Die Zeit“ és 1906-tól kezdve mint a „Neue Freie Presse“ magyarországi szerkesztője. Ebben az időben megjelent munkái a következők: „Nemzetközi Jog“ (1898), „Alkotmánypolitika“ (1899), „Tisza Kálmán élete“ (1901) és több dolgozat az általános választójog mellett. 1906-ban az ujjegyházi kerület alkotmánypárti programmal képviselővé választotta meg. Az alkotmánypárt feloszlása után a munkapárt programjával ugyanez a kerület másodszor is megválasztotta képviselőnek. 1917 elején gróf Tisza István ajánlatára a közös külügyminisztériumba nevezték ki, ahol osztályfőnöki minőségben a gazdasági és kereskedelempolitikai ügyek vezetését vette át. 1917 júliusában az Esterházy-kormányban pénzügyminiszter lett és ezt az állását akkor is megtartotta, amikor 1917 augusztusában Wekerle Sándor vette át a kormány vezetését.

1917 szeptemberében, a közelgő béketárgyalásokra való tekintettel, lemondott pénzügyminiszteri tisztjéről, — amely alkalommal valóságos belső titkos tanácsossá nevezték ki — és újból elvállalta a külügyminisztérium gazdasági osztályának vezetését. Ebben a minőségben résztvett a breszt-litovszki és bukaresti béketárgyalásokon. A béketárgyalások körül kifejtett működése elismeréseül kapta meg a Lipót-rend hadiékitményes nagykeresztjét, majd később az I. oszt. magyar polgári érdemkeresztet. A külügyminisztérium gazdasági osztályának vezetését az összeomlásig megtartotta. A kommün alatt élénk részt vett a bécsi ellenforradalmi bizottság működésében. A kommunizmus bukása után, 1919 októberében Magyarország bécsi követe lett. 1921 januárjában a Teleki-kormányban elvállalta a külügyi tárcát. Ebben a minőségben Teleki gróffal együtt a brucki tárgyalásokban először tett kísérletet arra nézve, hogy Magyarországnak szomszédjaihoz való viszonya normális alapokra helyeztessék. A Károly király váratlan husvéti visszatérésével kapcsolatos események folytán 1921 áprilisában lemondott, mire Károly király öt bízta meg azoknak a közvetítő tárgyalásoknak vezetésével, amelytől visszatérésének lehetővé tételét remélte. Amikor ezek a tárgyalások nem vezettek eredményre és Károly király másodszer is visszatért Magyarországba, azok közé tartozott, kik a leghatározottabban állottak a király oldala mellé. A király kíséretében Tatán 1921 októberében letartóztatták. Tizheti fogság után azonban szabadlábra helyezték és az ellene indított eljárásnak pertörléssel vetettek véget. Ettől kezdve az aktív politikától visszavonult, de ismételtén résztvett külföldi kongresszusokon. Az Interparlamentáris Unió örökös tagjává választotta meg. 1925 őszén 16 angol előadást tartott az Egyesült-Államok különböző városaiban Magyarországra vonatkozó politikai és gazdasági kérdésekről. Előadásokat tartott Bécsben, Berlinben, Brüsszelben és Párisban is. Bethlen István gróf felhívására elvállalta a Magyar-

országi Német Népművelési Egylet elnökségét, a Külügyi Társaság elnöki tanácsának tagja és nemzetközi jogi szakosztályának elnöke. Ezekon felül is még számos szakegyesületben visel tisztséget és sok vállalat vezetésében vesz tevékeny részt. Emellett folytatja nagy publicisztikai működését is a magyar és külföldi lapokban és folyóiratokban. Az 1926. évi országgyűlési választásokon nártonkivüli programmal lépett fel Bonyhádon.

Grecsák Károly, volt igazságügyminiszter. 1854-ben született. A bírói pályáról indult annak a karriernek az útjára, amelynek végét az igazságügyminiszteri pozíció jelezte és egész életét, nagyértékű munkásságát a jogtudományi irodalomnak szentelte, amelynek élete végéig leghivatottabb művelője volt. Tanulmányai befejezése után az ügyvédi pályára lépett, majd Versec országgyűlési képviselője volt és mandátumának lejártával a Budapesti Tagblatt főszerkesztője lett. Mikor az itélőtáblákat szervezték, a szegedi tábla bírója lett, ahonnan Budapestre a Kuriához került. Erre az időre esik jogi szakirodalmi munkásságának legnagyobb része s a váltótörvényről írott magyarázata, valamint a szerkesztésében megjelent döntvénytár révén tette ismertté és országos hírévé nevét. Ő alapította meg az Országos Bírói és Ügyészi Egyesületet. 1913-ban kuriai tanácselnök, 1917 júniusban igazságügyi államtitkár lett. Az az értékes munka, amelyet hosszú éveken át kifejtett, hívta fel az utolsó Wekerle-kormány figyelmét Grecsákra és ekkor került az igazságügyminiszteri székbe, amely állásában értékes működést fejtett ki. 1918 jan. 25-én mondott le állásáról s ugyanakkor megkapta a belső titkos tanácsosi méltóságot. A forradalmak után a Károlyi-vagyon zárgondnoka lett, majd amikor ez állásából Térfy Béla váltotta fel, visszavonult és családja körében élt. Meghalt 1924. dec. 17-én.

Greskovics József, országgyűlési képviselő. 1886 márc. 4-én született Csongrádon. Szülővárosában végezte iskoláit s azután gazdálkodni kezdett 400 holdas családi birtokán, amelyet

mintagazdasággá fejlesztett ki. A községi életben élénk szerepet vitt és a gazdák megszervezése érdekében sokat fáradozott. A világháboruban vitézségeért több kitüntetést kapott. A csongrádi kiscsopárdpárt megalakítása az ő nevéhez fűződik. Schandl Károly lemondása után a csongrádi kerület küldötte be az országgyűlésbe egységespárti programmal.

Gresskovitz Vilmos, volt országgyűlési képviselő. 1869 aug. 4-én született Medgyesen. Jogi tanulmányait Berlinben, Münchenben és Budapesten végezte s itt tett ügyvédi vizsgát is. Először 1902-ben időközi választáson nyerte el a szebenmegyei keresztényszigeti kerület mandátumát a szász népprogramm alapján. 1903-ban a többi szász képviselővel együtt ő is belépett a szabadelvű pártba. 1906-ban és 1910-ben is újból megválasztotta kerülete képviselővé, ekkor már nemzeti munkapárti programmal.

† **Griger Miklós dr.**, országgyűlési képviselő. 1880-ban született Körmöcbányán. Középiskoláinak elvégzése után Besztercebányán a népnevelő és hittudományi főiskolát hallgatta, majd a budapesti tudományegyetem hittudományi fakultásán teológiai doktorátust szerzett. Többször járt Németországban, ahol a lekipásztorkodás ügyeit, továbbá a szociális és antialkoholista mozgalmakat tanulmányozta. A keresztény publicisztikának és az egyházi irodalomnak régi, jónevű munkása, sok cikke és értekezése jelent meg az Egyházi Közlönyben, az Alkotmány, Igaz Szó és más keresztényszociális lapokban. Nagyobb röpiratot irt „Lelkipásztor az antialkoholizmus szolgálatában“ címmel. 1910-ben néppárti programmal fellépett Lukács László, akkori miniszterelnök ellen s mivel ezt a lépését püspöke nem helyeselte, áthelyeztette magát a székesfehérvári egyházmegyébe és Sóskuton lett plébános. A Károlyi-forradalom alatt az első egyike volt, aki szót emelt a forradalom ellen. Fejér vármegyének 1919 február 3-án tartott közgyűlésén nyíltan hangoztatta ellenforradalmár voltát és pártolta Károlyi József gróf bizalmatlansági indítványát. Magatar-

tása miatt a bolsevisták üldözőbe is vették. Mindkét nemzetgyűlésen a csornai választókerületet képviselte keresztényszocialista programmal. A frankügy kapcsán első volt, aki élesen megátartása miatt. 1926 február 22-én belépett a keresztény gazdasági és szociális pártba és ennek programjával választotta meg régi kerülete országgyűlési képviselőjévé.

Gröber Béla, nyug. h. államtitkár. 1853 dec. 23-án született Kecskeméten. Tanulmányait Kecskeméten végezte, majd 1886-ban a postához került, mint fogalmazó. 1896-ban

postatanácsossá, 1908-ban pedig postaigazgatóvá nevezték ki. 1915-ben kapta meg a postafőigazgatói címet, 1918 jan. 1-től valóságos postais és távirat főigazgató lett. Egy évvel később h. államtitkárrá nevezték ki. 1920-ban ment nyugalomba. Munkásságáért a Ferenc József-rend középkeresztjével tüntette ki a király 1917-ben.

Gschwindt Ernő dr. (győri), országgyűlési képviselő. 1881 szept. 27-én született Budapesten, régi pesti patricius családból. Középiskoláit a budapesti II. ker. kir. kat. egyet. főgimnáziumban végezte, utána a budapesti tudományegyetemen a bölcsészeti fakultás hallgatója volt. Kémiai tanulmányok céljából hosszabb időt töltött a heidelbergi egyetemen és elvégezte a Kereskedelmi Akadémiát is. A világháboruban négy évet töltött a fronton, honvédhuszárszázadosi rangot nyert, vitéz magatartásáért többször kitüntették. Élénk tevékenységet fejt ki a közgazdasági életben. 1907 óta a Gschwindt-féle Szesz- és Élesztőgyár rt. vezérigazgatója. A második nemzetgyűlésen vállalt első ízben mandátumot, amikor a törökbálinti kerület választotta meg az egységspárt programjával képviselővé. Az 1926. évi országgyűlési választáson ismét a törökbálinti kerület választotta meg egységespárti programmal.

Gubicza Ferenc, országgyűlési képviselő. 1870-ben született a veszprémmegyei Bakonyszentlászló községben. Középiskoláit szülőfalujában és Nagygannán végezte. Veszprém vármegyének évtizedek óta törvényhatósági bizottsági tagja. A háboru alatt bakonyszentlászlói községi bíró volt. Az 1922-iki nemzetgyűlési választásokon kapott először mandátumot, ekkor a zirci kerület választotta meg egységspárti programmal. Az új országgyűlésben is régi kerületét képviseli.

Gueth Gyula, volt országgyűlési képviselő. 1871 nov. 21-én született a vas megyei Felsőőrön. Középiskoláit Pápan és Csurgón, a jogot Eperjesen és Budapesten végezte s itt szerezte meg az ügyvédi oklevelet is. Az 1910. évi általános választások alkalmával a felsőöri kerület mandátumát nyerte el nemzeti munkapárti programmal.

Gulácsy Dezső (*gulácsi*), országgyűlési képviselő. 1870-ben született Beregszászon. Szatmárnémetiben járt gimnáziumba, majd kereskedelmi akadémiát

végzett. Nagy külföldi tanulmányutat tett Német-, Franciaországban és Belgiumban. A szövetkezeti mozgalmakban kiváló munkásságot fejtett ki. Az 1926. évi országgyűlési választásokon a tarpái

kerület mandátumát nyerte el egységspárti programmal. Meghalt 1929 májusában.

Gulácsy István, a felsőház tagja. 1866-ban született Beregszászon. Jogi tanulmányait a budapesti tudományegyetemen végezte el és utána szülővármegyéje szolgálatába lépett. Mint szolgabíró kezdte meg pályáját 1890-ben s fokozatosan előrehaladva 1905-ben alispán lett. Vármegyéjének kulturális és gazdasági fejlődése terén jelentős alkotások fűződnek működéséhez s ezért nagy népszerűségnek örvend. Minden községében járványkór-házat állított fel, amiért a minisztérium elismerésben részesítette. A forradalmi kormány eltávolította állásából, a bolsevisták pedig fogságba vetet-

ték. 1919 áprilistól augusztusig volt a gyűjtőfogházban. A Friedrich-kormány visszahelyezte állásába, melyet 1923-ig, a megye önállóságának megszűnéséig töltött be. Ekkor nyugalomba vonult s azóta beregdaróci birtokán gazdálkodik. Ma is tevékeny szerepet visz megyéjének társadalmi életében. Első ízben tagja a törvényhozásnak. Szatmár-, Ugocsa- és Bereg közizgatásilag egyesített vármegyék törvényhatósága küldötte be a felsőházba.

Gunda Jenő, volt nemzetgyűlési képviselő. 1886-ban született Érsekújváron. Középiskolái elvégzése után Esztergomban tanulta a teológiát. Mint káplán működött Drégelypalánkon, később Érsekújváron, ahol szerkesztette az „Érsekújvár“ című ujságot. A háboru alatt került a fővárosba hitoktatónak s itt a Rákóczi-kollégium prefektusa lett. Sokat foglalkozott szociális kérdésekkel. Az első nemzetgyűlésen a sziráki kerületet képviselte kereszténypárti programmal.

Guthy Tódor dr. (*nagy- és kisguthi*), ny. államtitkár. 1871 dec. 31-én született Makárián, Bereg megyében. Tanulmányai elvégzése után bírói oklevelet

szerezett és mint bíró működött 1917-ig, amikor az igazságügyminisztériumba osztották be szolgálatáért, majd később a közéleti miniszteriumba helyezték át. 1918-ban a nemzeti-ségi-miniszteriumba

nevezték ki államtitkári rangban. 1921-ben vonult nyugalomba.

Gutmann Henrik báró dr., volt országgyűlési képviselő. 1890-ben született Nagykanizsán. Középiskolái elvégzése után előbb a cambridgei egyetem hallgatója volt, majd Ber-

linben tanult. A budapesti egyetemen avatták doktorrá, később pedig megszerezte az ügyvédi diplomát. 1916 júniusában alkotmánypárti programmal Udvarhely vármegyében Szentegyházfalván

választották meg képviselőnek. Mint a délszlávügyek alapos ismerője, Sarajevóban Sarkotics tartományi főnök mellé voit beosztva, később szakreferensi minőségben Földes Béla miniszter mellé nevezték ki. 1919 március elején Bernben feltűnést keltő tanulmánya jelent meg Magyarország helyzetéről, amelyben a kommunizmus veszélyéről írt. A kommun bukása óta nem foglalkozik politikával.

Gündisch Guidó dr., volt országgyűlési képviselő. 1884 aug. 20-án született Nagyszébenben. Középiskoláit Budapesten és Pozsonyban végezte, jogot

Bécsben, Berlinben, Kolozsvárott és Budapesten hallgatott s itt tette le az ügyvédi vizsgát is. 1914 júniusában időközi választáson a Nagyküküllő vármegyei Szentágotán nyert mandátumot. A háboru alatt katonai szolgálatot teljesített. A Magyarországi német népművelődési egyesület alelnöke.

Günther Antal, ny. igazságügyminiszter. 1847 szept. 23-án született Székesfehérvárott. Középiskolai tanulmányait szülővárosában végezte s 16 éves korában a kegyes-tanítórendbe lépett. Tanítot is már a rend nagykanizsai gimnáziumában, de később kilépett, Budapestre jött, ujságíró lett s közben 1875-ben megszerezte az ügyvédi oklevelet. Három évvel később nagy feltűnést keltett a magyar jogászgylésen egy szakvéleménye, amelyet a bírói kinevezések és előléptetések kérdésében adott. A véleményt Csemegi Károly akkori igazságügyi államtitkár állásfoglalásával szemben a jogászgylés is magáévá tette. A Pesti Napló szerkesztőségéből, ahol több mint husz évig dolgozott, 1893-ban kilépett s a Nemzeti Ujság főszerkesztője lett. Kiváló jogi és államtudományi cikkeivel a Bánffy-kormány alatt az ellenkeket támogatta. Az 1901-i választásokon a magyaróvári kerület mandátumát nyerte el szabadelvü párti programmal. Mint az igazságügyi bizottság tagja, előadója volt a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslatnak. Tisza István gróf első mi-

niszterelnöksége idején Apponyi Albert gróffal együtt kilépett a szabadelvü pártból s a nemzeti párt tagja lett. Később e párt képviselőházi működésében kiváló szerepet vitt. 1905-ben az iglói kerületben választották képviselővé a függetlenségi és 48-as párt programjával. 1906-ban újból e kerület mandátumát nyerte el. Ebben az évben igazságügyi államtitkárrá nevezték ki, majd Polonyi Géza igazságügyminiszter lemondása után 1907 elején ő vette át a tárcát s nemsokára belső titkos tanácsos lett. Minisztersége alatt alkotta meg a birtokrendezési törvényeket s a büntető törvénykönyv novellájának elkészítésével új korszakot nyitott meg a büntető igazságszolgáltatás terén. Gyökeresen módosította a végrehajtási törvényt, megalkotta a főudvarnagyi bíróság magyar intézményét és még több kiváló jogalkotás fűződik nevéhez. 1908-ban a patriarka-választó szerb egyházi kongresszuson mint királyi biztos szerepelt. A Wekerle-kormány lemondása előtt, 1909 szept. 23-án kivált a kabinetből, néhány nappal később pedig a kir. Kuria elnökévé nevezetett ki s e minőségében a főrendiház tagja lett. 1917-ben a király a főrendiház alelnökévé nevezte ki. A proletárdiktatura kikiáltásakor eltávolították a Kuria éléről, de a diktatura bukása után újra elfoglalta hivatalát. Meghalt Budapesten, 1920 febr. 25-én.

Gyárfás Elemér, volt főispán. 1884 aug. 27-én született Borzason. Jogi tanulmányait Kolozsvárott, Budapesten és Párisban végezte, majd hazajöve, ügyvédi diplomát nyert és Dicsőszentmártonban ügyvédi gyakorlatot folytatott. Már fiatal korában tevékeny részt vett a megye politikai életében. 1917-ben Kisküküllő vármegye főispánjává nevezték ki. A forradalomkor a vármegyei nemzeti tanács elnöke volt. Jelenleg vezető szerepet visz az erdélyi kisebbségi magyar politikában. Kétizben választották meg Csíkmege szenátorává s mint ilyen sokszor szólalt fel a magyar érdekek védelmében a szenátus ülésein. Közgazdasági és irodalmi téren is fáradhatatlanul munkálkodik.

Gyömöreý György (gyömöreí és teöl-vári), főispán. 1873 dec. 27-én született Sümegen. Nagykanizsán járt gimnázii-

umba, majd a budapesti műegyetemen szerzett gépészmérnöki oklevelet. Az összeomlásig a kereskedelmi minisztériumban teljesített szolgálatot, mint a vasuti és hajózási főfelügyelőség vasuti osztályának főnöke. Az első nemzetgyűlésen a celldömölki kerületet képviselte kereszténypárti programmal. Az 1922-es választáskor nem nyert mandátumot s ekkor visszavonult a politikától és vasmezei birtokán gazdálkodott. 1926-ban nevezték ki Zalavármegye főispánjává. A celldömölki polgári iskolát, érdemei elismerésül, az ő nevééről nevezték el.

Gyömörey István (*gyömörei és teől-vári*), országgyűlési képviselő. 1886 jan. 1-én született Kőszegen. A bécsi Teréziánumban végezte gimnáziumi tanulmányait, majd Bécsben s később a pécsi jogakadémián jogot hallgatott. A világháboruban különösen az orosz harctéren tüntette ki magát s vitéz magatartásáért az arany érdemkeresztet, kétszer a nagy ezüst, a kis ezüst és a bronz vitézségi érmét kapta. A háboru befejezése után Nagykanizsa főszolgabírája lett. Az 1926. évi országgyűlési választásokon a kiskomáromi kerület mandátumát nyerte el egységspárti programmal.

Gyömörey Sándor (*gyömörei és teől-vári*), országgyűlési képviselő. 1871 aug. 8-án született Ukk községben, Zalavármegyében. A bécsujhelyi katonai akadémia elvégzése után a

4-es huszárezredhez került mint hadnagy s 1906-ban kapitányi rangban a 16-os huszárokhoz osztották be. 1909-ben megbetegedett és nyugdíjba vonult. A világháboru kitörésekor önként jelentkezett szolgálattételre s a 11-ik huszárezred kötelékében küzdött a keleti harctéren. 1916-ban őrnaggyá nevezték ki. A háboru után tovább gazdálkodott birtokán. A zalaszentgróti választókerület küldötte be 1926-ban a képviselőház-

ba a keresztény gazdasági és szociális párt programjával. Mint gazda, a Házban főként mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozik felszólalásaiban.

Győrffy Gyula, volt országgyűlési képviselő. 1858 márc. 22-én született Csikcsatószezen ős székely nemzetségből. Jogi tanulmányai befejezése után ügyvédi vizsgát tett és később ügyvédi irodát nyitott. 1882-ben, mint tartalékos tiszt résztvett a bosnyák felkelés leverésében. Hazakerülve, nagy szerepet vitt az erdélyi rom. kat. státus életében. 1881-ben választották először képviselővé Karcfalván. Az egyházpolitikai reformok ellen annak idején nagy harcot vívott. 1896—1901-i ciklus alatt összeférhetlenség miatt le kellett mondania mandátumáról, de kerülete újból megválasztotta. 1901-től 1910-ig nem volt tagja a Háznak. 1910-ben ismét a csikkarcfalvai kerület mandátumát nyerte el.

Györki Imre dr., országgyűlési képviselő. 1886-ban született Kürtöspusztán. Középiskoláinak elvégzése után a budapesti tudományegyetem jogi fakultásán jogtudományi doktorátust szerzett, majd ügyvédi vizsgát tett. A budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár szolgálatába lépett. Tevékeny részt vett a magánalkalmazottak megszervezésében s rövidesen a pénztár aligazgatója lett. A második nemzetgyűlésen Debrecen I. kerületét képviselte. Egyike a legagilisabb szociáldemokrata képviselőknek, felszólalásaival gyakran nagy viharok okozója volt. Az első volt azok között, akiket a nemzetgyűlés elnöke 1924 őszén, az Eskütt-ügy tárgyalása kapcsán, az egyik viharos ülésen karhatalommal távolított el az ülésteremből, amelynek következménye azután az ellenzéknek hosszabb ideig tartó passzivitása volt. Ugyanakkor 25 ülésről kitiltották. Több ízben szóvá tette a Somogyi—Bacsógyilkosság ügyét, a frankhamisítás vizsgálatát s az Eskütt-ügyet. Lajstromos választás alapján régi kerületét képviseli az országgyűlésben. A főváros északi kerületében mint listavezetőt szintén megválasztották, de helyét átadta Rothenstein Mórnak.

Győry Loránd (*felpéczi*), ny. földművelésügyi miniszter. 1871 ápr. 11-én született Orosházán. Gimnáziumi tanulmá-

nyainak befejezése után a budapesti egyetemen tanult. Előbb az Országos Statisztikai Hivatalban, azután pedig a földmivelésügyi minisztériumban nyert alkalmazást, ahol különösen a vám- és kereskedelmi szerződések megkötése körül szerzett nagy érdeme-

ket. Az ő nevéhez fűződik a minisztérium élelmezési központjának megalakítása is. A kommunizmus alatt őt is letartóztatták, majd a kommün bukása után az akkor megalakult Friedrich-kormányban a földmivelésügyi miniszteri tárcát vállalta, de csak rövid ideig volt miniszter, mert amikor József főherceg lemondott a kormányzói méltóságról, ő is kilépett a kormányból és nyugalomba vonult. Meghalt 1926 július 30-án.